

FOAs forslag til temaerne i trepart 2016

Regeringen pegede i sit regeringsgrundlag i juni 2015 på, at følgende fire overskrifter skal drøftes i trepartsforhandlingerne mellem regeringen, lønmodtagerne og arbejdsgiverne:

1. Danske virksomheders konkurrenceevne
2. Uddannelse
3. Flytte flere fra offentlig forsørgelse til job
4. Sikre, at det danske arbejdsmarked kan håndtere udenlandsk arbejdskraft

Efter at regeringsgrundlaget er vedtaget har regeringen ændret rækkefølgen, så der først skal laves en trepartsaftale om integration af flygtninge. Derefter følger de øvrige temaer.

Uddannelse kan blive næste tema, der skal indledes drøftelser om.

Der er ingen tvivl om, at situationen nu er en anden end ved den seneste succesfulde trepartsaftale i 2007, som gav et historisk uddannelsesløft på FOAs områder. Udgangspunktet var dengang kvalitet i den offentlige sektor og der var betydeligt flere midler at gøre godt med. Denne gang vil udgangspunktet i højere grad være den private konkurrenceevne og mangel på penge. FOA vil derfor i sine temaer forsøge at tydeliggøre, hvordan de vil kunne medvirke til at forbedre den danske konkurrenceevne.

FOA arbejder i øjeblikket med at udarbejde helt konkrete forslag til de overordnede temaer.

1. Styrke virksomhedernes konkurrenceevne

Regeringen har indtil nu kun arbejdet med den danske konkurrenceevne ud fra en klassisk borgerlig tilgang. Det vidner blandt andet finanslovsforslaget om, hvor det primært har handlet om skattelettelse for erhvervslivet. Hvis FOA skal have noget at skulle have sagt i denne debat, så skal vi meget tydeligt slå på, at det offentlige og det private er hinandens forudsætninger, og at de offentlige investeringer har tydelige dynamiske og gavnlige effekter i det private og i samfundet som helhed. Der skal investeres i arbejdsmiljøet, da et godt arbejdsmiljø styrker produktivitet, effektivitet og konkurrenceevnen.

FOA foreslår:

- *Afdækning af den offentlige velfærds betydning for den private konkurrenceevne:* Den offentlige sektor og velfærdstilbuddene er en helt afgørende konkurrenceparameter for danske virksomheder. Sikkerhed, tryghed, uddannelse, pleje, pasning og omsorg spiller en væsentlig rolle for den danske konkurrenceevne. FOA bør slå på det og fremhæve, at kvaliteten skal være i top, herunder forholdene for de ansatte, åbningstider skal være bedre og fremhæve de dynamiske effekter, der er ved at investere i de offentlige tilbud. Parterne kan aftale i fællesskab at afdække i hvor høj grad den offentlige service lever op til de krav som den internationale konkurrence stiller til de danske virksomheders konkurrenceevne.

2. Uddannelse

FOA skal slå på, at mere og bedre uddannelse indenfor service -og velfærdsområder vil styrke Danmarks konkurrenceevne. Det vil medføre øget vækst og bedre rammevilkår for erhvervslivet med mere uddannelse på service -og velfærdsområderne, da det blandt andet vil løfte kvaliteten i tilbuddene.

FOA foreslår:

- *Uddannelsesdækning:* Alle service -og velfærdsområder skal uddannelsesdækkes, dvs. at der bør være et mål om, at personalet, der arbejder på områderne skal have en relevant uddannelse. Det skal fx være slut med, at fire ud af ti på dagtilbudsområdet ikke har en relevant uddannelse. De ikke-uddannede skal tilbydes og måske have en pligt til at uddanne sig. Arbejdsmarkedets parter skal sørge for, at der er udviklet faglært uddannelse til alle faggrupper og regeringen skal sikre, at de kan udbydes. Kommuner og regioner skal gennem centrale 4 årige aftaler forpligtes til at stille praktikpladser til rådighed for både unge og voksne på alle centrale velfærdsområder.
- *Efteruddannelse:* Efteruddannelsen af de faglærte skal forbedres og hæves i niveau, således at man kan imødekomme de faktiske faglige krav i det daglige arbejde, herunder uddannelse af social -og sundhedshjælpere til -assistenter i takt med at kommunerne ønsker ansatte med et højere kompetenceniveau.
- *Dimensionering:* Hvis man ikke forinden er blevet enig om en dimensionering på SOSU og PAU skal det indgå i en trepartsaftale.

3. Fastholdelse af seniorer

FOA foreslår:

- *Initiativer, der gør det attraktivt for seniorer at forblive på arbejdsmarkedet*

4. Flytte fra offentlig forsørgelse til job

Med dagpengereformen og kontanthjælpsforringelserne har regeringen allerede lagt linjen for sin politik på området - det handler om at forringe ydelserne mest muligt for at få folk til at tage et job. FOA skal forsøge at slå på den brede dagsorden om, at vi har et meget fleksibelt og mobilt arbejdsmarked. Det giver os en konkurrencefordel som samfund i forhold til mange andre lande. Samtidig falder antallet af folk på forsørgelse allerede, og vi har i realiteten en ret begrænset gruppe, som reelt vil kunne flyttes fra forsørgelse til job. Derfor skal man i det hele taget passe på med ikke at komme til at skyde gråspurve med kanoner.

FOA foreslår:

- *Revitalisering af jobrotationsordningen:* Med de seneste ændringer af jobrotationsordningen kan man ikke længere tage en erhvervsuddannelse. Det skal ændres, så man gennem en jobrotationsordning kan tage en erhvervsuddannelse. Til gengæld skal der skrues ned for mulighederne for at tage en længerevarende uddannelse gennem ordningen.
- *Sporskifte:* Der skal indføres et sporskifteredskab, hvor arbejdsløse/opsagte indenfor lukningstruede brancher kan tilbydes mulighed for et beskæftigelsesmæssigt sporskifte, til brancher med gode jobmuligheder. Der kan fx være tale om en ret til uddannelse på normal ydelse på 2 år. Det kan overvejes om dette sporskifte også skal inkludere ansatte, som pga. fysisk eller psykisk nedslidning ikke længere kan blive i deres branche og derfor har behov for et beskæftigelsesmæssigt sporskifte.
- *Bedre branchejobmatch:* FOA foreslår en særlig rekrutteringsindsats for ledige og dimittender, som opbygges branchevis i den tværkommunale jobcenterindsats under de nye arbejdsmarkedsregioner. Der oprettes en forpligtende regional brancherekruttering, hvor arbejdsgivere fra de private og offentlige brancher løbende sikrer, at der er oplyst konkrete jobmuligheder og kompetencekrav. Modsat sikrer a-kasser og jobcentre at ledige tilknyttes den relevante brancherekruttering, og nødvendigt kompetence løft.
- *Styrke eksisterende ordninger:* Seniorførtidspensionsordningen bør undersøges i forhold til at der har været langt færre tilkendelser end forudsat. Revalidering skal revitaliseres. Sygedagpenge og Arbejdsløshedslovgivningen bør harmoniseres, så

borgere ikke falder mellem de to ordninger; sygedagpenge bør kun kunne ophøre, hvis en person kan genoptage hidtidig beskæftigelse eller stå fuldt til rådighed for arbejdsmarkedet, så personen kan modtage enten arbejdsløshedsdagpenge eller sygedagpenge.

- *Snitflade:* Snitfladerne mellem fleksjob, ressourceforløb og førtidspension bør afklares med henblik på samstemmende praksis kommunerne imellem. Kommunernes forskellige praksis for hvem der kan tilkendes henholdsvis fleksjob, ressourceforløb og førtidspension er en trussel for retssikkerheden.

5. Sikre, at det danske arbejdsmarked kan håndtere udenlandsk arbejdskraft

Det er regeringens politik at sikre danske virksomheder lettere adgang til udenlandsk arbejdskraft. Det vil presse det danske arbejdsmarked og også den offentlige sektor. Såvel grænseoverskridende som indenlandsk social dumping skal bekæmpes.

FOA foreslår:

- *Obligatoriske arbejdsklausuler:* Det skal være obligatorisk for kommuner og regioner at anvende arbejdsklausuler i deres kontrakter, lige som på statens område (ILO 94). Det bør gælde alle kontraktområder, ikke alene bygge- og anlæg.
- *Krav til leverandører og tilbudsgivere om arbejdsmiljøforhold:* Det skal være obligatorisk for udbydere at anvende konkrete og specifikke krav til arbejdsmiljøforhold og arbejdsmiljøarbejdet i deres kontrakter, ligesom der skal føres kontrol med, at kontrakterne efterleves på dette område.
- *Styrkelse af kommunernes muligheder for at forebygge konkurser hos eksterne leverandører.*
- *Sidestilling af privates og offentlige arbejdsgiveres forpligtigelser ved masseafskedigelse, herunder i forhold til effekten af sanktioner*

Integration:

Der vil formentlig komme forslag om en indslusningsløn på integrationsområdet på et meget lavt niveau. Indslusningsløn skal fremme integrationen, men konsekvensen af en indslusningsløn for flygtninge vil være, at de kommer til at fungere som løntrykkere, og det sikrer næppe en bedre integration. Det bliver den enkelte flygtning/indvandrer der via lav løn betaler hele prisen for integrationen og vejen ind på arbejdsmarkedet.

FOA foreslår:

- *Benyt de eksisterende ordninger:* En opfordring til at udnytte de ordninger, der findes i forvejen i form af virksomhedspraktik, løntilskud, sprogundervisning mv. På det offentlige område findes der allerede *Aftale om integrations- og oplæringsstillinger*, som næsten ikke bruges. Den kunne få et boost eller være inspiration til en ordentlig behandling af gruppen.
- *Fair fordeling af ansatte med særlige vilkår for at forebygge "ghetto-dannelse" på arbejdsmarkedet.*

Partnerskab om tillid, bedre velfærd og styring

Tillid er ikke et tema i regeringens overvejelser om trepartsdrøftelser. FOA skal forsøge at løfte diskussionen ind i trepartsovervejelserne. Øget tillid over for medarbejderne giver mere innovation, bedre arbejdsmiljø, mere tilfredshed og effektivitet og dermed en mere dynamisk offentlig sektor.

FOA foreslår:

- *Partnerskaber om tillid:* Fagforeninger, kommuner og regioner skal lokalt indgå partnerskabsaftaler om tillid, velfærd og styring. Parterne skal forpligte sig til at fremme en ny udviklingstænkning, der sætter fokus på kerneopgaverne, medarbejderdreven innovation og en tillidsfuld kultur. Forsøgsprojekter viser, at det ikke er let at ændre udviklingstænkningen, og at det kræver nye roller og relationer i udviklingen af den offentlige sektor. Ledere, tillidsvalgte og MED medlemmer spiller her en central rolle. De opbyggede samarbejdssystemer er en god ramme for den nye udviklingstænkning, og inden for denne ramme kan det aftales, at parterne forpligter sig til at understøtte en ny udviklingstænkning f.eks. ved at støtte praktiske forsøg i kommuner og regioner - gerne med følgeforskning, så kommunerne og regionerne støttes i at have dette fokus, når de skal udmønte den årlige økonomiaftale.

Arbejdsmiljø som trepartstema

Regeringsgrundlaget nævner ikke arbejdsmiljø som et trepartstema. Men regeringen har på vandrørene ladet det forlyde, at den stadig overvejer, om arbejdsmiljø på et passende tidspunkt skal indgå i trepartsdrøftelserne. FOA skal fremføre, at bedre arbejdsmiljø vil reducere sygefraværet, øge kvalitet og effektivitet, og det vil også kunne medføre at folk

kan holde længere på arbejdsmarkedet og dermed ikke trækker så meget på andre overførsler. Især på FOAs områder er der væsentlige arbejdsmiljøproblemer - både fysiske og psykiske, som der skal sættes ind over for. Danskere med ingen eller kort uddannelse har højere forekomst af nedslidende arbejdsmiljø end personer med lang uddannelse. Dårligt arbejdsmiljø er med til at øge uligheden i sundhed i Danmark – både på kort og langt sigt.

FOA foreslår:

- *Et effektivt Arbejdstilsyn:* Arbejdstilsynets økonomiske ressourcer skal øges, således at forebyggelses- og myndighedsindsatsen er effektiv og har reel indflydelse på nedbringelse af ulykker og skader på det danske arbejdsmarked. Der skal fokuseres særligt på ergonomisk og psykisk arbejdsmiljø og på ressourcer til, at Arbejdstilsynet kan følge op på afgivne påbud og klager.
- *Arbejdsmiljøuddannelse af ledere.* Tydelig fokus på arbejdsmiljø i ledelse kombineret med viden om og praktisk anvendelse af arbejdsmiljøregnskaber vil medvirke og forpligte til at skabe et godt arbejdsmiljø og modvirke sygefravær og nedslidning.
- *Arbejdsmiljørådgivning.* På baggrund af konklusionerne i hvidbogsarbejdet om arbejdsmiljørådgivning skal en "stærkere" og mere kvalificeret rådgivning medvirke til at styrke arbejdsmiljøindsatsen på arbejdsplads- og jobgruppeniveau. Konklusionerne forventes klar i 2016.
- *Forstærket myndigheds indsats for det psykiske arbejdsmiljø, herunder forbedrede muligheder på områder omfattet af ledelsesretten.*
- *Håndtering af erstatningsmuligheder ved vold mod offentligt ansatte.*
- *Forbedrede muligheder for offentlige arbejdsgivere for at etablere sundhedsfremme på arbejdspladserne.*
- *Hygiejne:* Dårlig hygiejne koster mange sygedage hvert år. Der skal sættes ind både med uddannelse og et særligt fokus.
- *Tiltag til forbedring af mulighederne for at forene arbejds –og familieliv.*

Pension

Statsministeren nævnte på sommerens folkemøde på Bornholm, at pension kunne blive et trepartstema, men det er ikke nævnt siden i trepartssammenhæng. FOA skal alligevel overveje om nogle af de forhold, vi har spillet ind med i vores ulighedskampagne kan

rejses i trepartsdrøftelserne, enten på sidelinjen eller i eventuelle tilstødende diskussioner.

FOA foreslår:

- *Flexibel tilbagetrækning*: En forskellig pensionsalder afhængig af jobdebut, jobbelastning og levetid.
- *Der skal findes løsninger på samspilsproblemer ift. pension*